

Foto: Evelien Cornelissen

Wie?

Marlies Visser (43)

Waarom een Illustratie Biënnale?

'Om de kracht en diversiteit van illustratie te tonen en om te laten zien wat een prachtige dingen er worden gemaakt in Nederland en daarbuiten. En ook omdat zo iets nog niet bestaat voor illustratoren. Tijdens de Stripdagen in 2004 ontmoette ik een aantal Amerikaanse illustratoren. Ik heb contact met hen gehouden en we hebben inmiddels een aantal keren samengewerkt. Wat me opviel is dat in Amerika de illustratoren meer exposeren. De scheiding tussen het vrije werk en het toegepaste wordt daar veel minder scherp getrokken dan hier. Maar ook in Nederland bestaat de veelzijdigheid van het vak. Dat willen we laten zien. Illustratie ligt aan de basis van heel veel disciplines. Het strekt zich uit van redactioneel tot ruimtelijk, van mode, theaterdecors en boekomslagen tot 3D in games en animatie. Veel illustratoren werken binnen meerdere disciplines. Neem modeontwerper Bas Kosters. Hem spreek je niet snel aan op de discipline illustratie, hoewel hij dat wel doet. Dat is ook interessant om te laten zien.'

Speelt het ook een rol dat illustratoren over het algemeen niet zo zichtbaar zijn?

'Ja, de biënnale kan een plek worden om elkaar te ontmoeten, te inspireren, om contact te leggen met opdrachtgevers en samenwerkingen te laten ontstaan. Veel illustratoren hebben weliswaar een site en een portfolio, maar blijven zelf nogal onzichtbaar, ze zijn niet

makkelijk te vinden. Vergeleken met fotografen die een soort "celebs" kunnen zijn die met een hele entourage van modellen en stylisten op locatie werken, zijn illustratoren vaak alleen aan het werk.'

Wat staat er op het programma?

'Eén dag, zaterdag 5 juni 2010, willen we op een zo inspirerend mogelijke manier de diversiteit van het vak laten zien. Nederlandse en buitenlandse illustratoren (Chris Silas Neal uit Amerika en Julie Verhoeven uit Engeland), ontwerpers, art directors, beeldredacteuren, uitgevers en agentschappen komen bij elkaar in de Toneelschuur in Haarlem. Illustratoren uit verschillende disciplines laten hun werk zien en vertellen erover: Merel Boers, alias Miss Blackbirdy (mode-illustraties en geïllustreerde mode), Maartje Kunen (medisch wetenschappelijke illustraties), Han Hoogerbrugge (multidisciplinair en animatie), Paul Faassen (humor en cartoons), Cyprian Koscielniak (redactionele en politieke illustraties) en Merijn Hos, die zichzelf 50 procent illustrator en 50 procent kunstenaar noemt. Jellie Brouwer van NPS Kunststof zorgt voor een journalistieke invulling. Ze presenteert en interviewt deze illustratoren.

Het evenement wordt om half twaalf geopend door Joost Swarte en speelt zich in en om de Toneelschuur af. In de grote zaal zijn de sprekers en op het toneel is de digitale expositie te zien. Er is een wandelende expositie met illustratie op T-shirts en in de foyer komt een museumwinkel met in eigen beheer geprodu-

ceerd werk van de deelnemende illustratoren. Op de site illustratiebiennale.nl staat het volledige programma. Je kunt je ook alvast inschrijven om verzekerd te zijn van een plaats tijdens de presentaties.'

Hoe is de Illustratie Biënnale georganiseerd?

'Ik ben lid van de BNO en zit in het Platform Illustratie. Daar legde ik het idee voor. Er werd positief op gereageerd. Ik heb toen met een aantal mensen de "Stichting Illustratie Biënnale Nederland" opgericht zodat we fondsen konden gaan werven.

Joost Pollmann, de directeur van de Stripdagen Haarlem, suggereerde de Toneelschuur als locatie. Het bijzondere is dat dit theater is ontworpen door tekenaar/ontwerper Joost Swarte. Zodoende hebben we nu een Illustratie Biënnale in een illustratie!

De organisatie van de dag is in handen van een zevental mensen, onder wie tekstschrijver Eva Bomans, met wie ik vaker samenwerk, Gert Gerrits van de BNO en illustrator Tammo Schuringa. Hij heeft ook de illustratie gemaakt voor het affiche van de Biënnale. We hebben experts gevraagd naar illustratoren uit verschillende disciplines en uit de voorgedragen illustratoren hebben wij een selectie gemaakt voor de digitale expositie.'

Kan de biënnale gaan samenwerken met het BNO-platform Illustratie?

'Het Platform Illustratie is er vooral voor de leden. Wij laten ook veel andere illustratoren

Waarom?

De illustrator en grafisch ontwerpster is initiatiefnemer van de eerste Illustratie Biënnale in Nederland op zaterdag 5 juni in de Toneelschuur in Haarlem.

zien tijdens de biënnale. Het zou heel interessant zijn als inhoudelijke, vakmatige zaken die aan de orde komen tijdens de Biënnale, een vervolg krijgen binnen de BNO. Dat zou een mooie combinatie zijn. Zo kunnen we elkaar versterken.'

Jij begeeft je ook op verschillende vlakken binnen het vak.

'Ik heb de HKU in Utrecht gedaan en dacht aanvankelijk de moderichting te kiezen. Maar ik merkte al snel dat illustratie en grafisch ontwerpen meer mijn interesse hadden. Ik ontwierp geen kleding maar gebruikte stoffen in het grafisch ontwerpen en illustreren. Die elementen komen onder andere samen in mijn prentenboeken. Ik doe daarnaast grafisch ontwerp voor theater, cd-hoezen, affiches, voor tijdschriften en fotoboeken. Via de hoezenontwerpen rolde ik bij uitgeverij Contact in de boekomslagen en maak nu veel omslagen voor verschillende uitgevers.'

Wat is het interessante aan boekomslagen?

'Ik werk altijd vanuit de inhoud. Dat ik graag lees is geen onbelangrijk element. Maar ik lees het boek of een deel ervan vooral om de sfeer en iets kenmerkends uit het verhaal te pakken. Ieder boek heeft iets unieks. Het omslag is meer dan de verpakking, het moet ook een eigen verhaal vertellen. Een goede integratie tussen beeld en tekst, zorgt ervoor dat ze elkaar versterken. Ik benader het als één geheel.

Het is niet altijd mogelijk, maar ik hou erg van geïllustreerde omslagen. Ik werk samen met verschillende illustratoren. Soms leent een boek zich voor fotografie, soms voor illustratie en soms voor een combinatie daarvan. Overigens zal Athenaeum Boekhandel in Haarlem de etalage in het teken stellen van geïllustreerde omslagen tijdens de Illustratie Biënnale.'

Hoe verhouden de prentenboeken - het meer vrije werk - zich tot je andere werk?

'Uit vrij werk komt het illustratiewerk voort. Door vrij werk te maken, ben ik in het toegepaste werk geneigd ook meer uit te proberen, te experimenteren. Andersom word ik realistischer in wat ik communiceer in mijn vrije werk vanwege mijn toepaste werk. Het is een fijne combinatie. Het één kan wat mij betreft niet zonder het ander. Zo zijn mijn prentenboeken ook ontstaan. Ik illustreer en schrijf de verhalen zelf. Het werk is meestal 3D en gefotografeerd waardoor het tastbare, het gevoel van de stof en andere gebruikte materialen, in het drukwerk nog goed overkomt. Ook in mijn vrije werk houd ik van samenwerken. Voor mijn nieuwe boek, dat dit najaar verschijnt bij Uitgeverij Rubinstein, werk ik samen met theatermaker/zangeres Ageeth de Haan. Zij schrijft liedjes en muziek bij het verhaal waarin de illustraties het decor vormen.'

**illustratie
biënnale**
5 juni toneelschuur haarlem 2010
www.illustratiebiennale.nl

Je was recentelijk op de beurs in Bologna, het centrum voor geïllustreerde kinderboeken.

'Ik probeer er altijd heen te gaan, om rond te kijken, verschillende uitgeverij te ontmoeten, te spreken met schrijvers en illustratoren. Vorig jaar heb ik daar voor het BNO-platform Illustratie portfoliobesprekingen illustratie gedaan. Ook bezoek ik de expositie. Dit jaar heeft de Nederlandse Marije Tolman de "Bologna Ragazzi Award 2010" gewonnen, de prijs voor "het mooiste boek ter wereld". Haar werk is straks ook te zien in digitale expositie van de Illustratie Biënnale.'

Wat zou je nog graag willen doen?

'Zoveel dingen. Maar echt heel graag wil ik na de Illustratie Biënnale een hele mooie uitgave maken met werk van een grote selectie illustratoren. Waarbij iedere illustrator een eigen deel krijgt om vrij in te vullen. Dus geen catalogus met plaatjes, maar een mooi inhoudelijk naslagwerk.'

— Viveka van de Vliet

www.marliesvisser.nl
www.illustratiebiennale.nl